Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

31 ТРАВНЯ 1957 року П'ЯТНИЦЯ № 20 (32) Ціна 15 коп.

Товариші випускники! Порадуємо Батьківщину хорошими успіхами на державних екзаменах!

Екзаменаційна сесія і агітатор академгрупи

Готуючись до екзаменів, студенти узагальнюють знання, набуті протягом року, зміцнюють навички самостійної роботи. Студент повинен тепер виявити особливу дисциплінованість, витримку, вольові якості. Екзамени показують, наскільки глибоко засвоєний учбовий матеріал. Цілком зрозуміло, що екзамен є підсумком роботи студента на протязі навчального року. Інакше кажучи, екзамен повинен бути показником ритмічної, систематичної роботи студента, а не становити своєрідний «аврал», коли протягом року студент майже нічого не робив і лише в дні підготовки до сесії цілими ночами готувався до екзаменів. Такий «метод» ще, на жаль, у певній мірі поширений, шкідливо відбивається і на здоров'ї студента, і на засвоєнні матеріалу, бо знання, набуті не поступовою наполегливою роботою, а раптовим «штурмом», по суті є не знаннями, а тільки тимчасовими «штампами», які студент намагається застосувати під час екзаменів і які він забуде на другий день після іспиту.

Особлива роль в учбовому процесі належить агітатору академгрупи. Він повинен прищеплювати студентам комуністичне ставлення до праці, яке полягає перш за все в тому, щоб не формально прагнути до одержання хорошої оцінки, а щоб ця хороша оцінка відповідала глибоко засвоєним знанням. По суті таке ставлення до праці є складовою частиною морального виховання студента. Агітатор повинен систематично цікавитись тим, як протягом року працює студент. Якщо він з тих чи інших причин погано засвоює якусь дисципліну або її розділ, треба знайти шлях допомогти йому. Якщо протягом року не вжити відповідних заходів, то прогаяний час може привести до поганих наслідків. Так, в академічній групі, де я працюю агітатором (на другому курсі дефектологічного відділу), студентка Руденко систематично не відвідувала лекцій. На жаль, я про це не скоро дізнався (лекцій в цьому році на другому курсі я не читав), і цю студентку вже майже наприкінці року довелось перевести на заочний відділ. На першому курсі дефектологічного відділу студентка Шиша сумлінно ставиться до навчання, уважно слухає лекції, але слабо засвоює матеріал. Такій студентці треба допомогти на протязі року.

Агітатор повинен також уважно прислухатися до скарг студентів, у той же час критично їх оцінюючи. Оцінка студентами якості тих чи інших лекцій не завжди правильна, як і не завжди правильна оцінка, яку вони дають викладачу.

І все ж таки, на думки студентів треба звертати увагу, особливо, якщо викладач з тієї чи іншої причини не задовольняє їх.

Агітатор, прислуховуючись до думок студентів, повинен своєчасно вжити заходів. Не завжди вони повинні бути крайніми, хоч іноді і це конче потрібно, бо рівень знань студентів набуває державного значення, і якщо треба замінити викладача, то неприпустимо гаяти час. Нерідко можна поліпшити справу внаслідок товариської допомоги з боку старшого товариша-агітатора викладачеві з меншим досвідом. Іноді потрібно з'ясувати студентам, що в своїй оцінці вони помиляються.

Отже, всі недоліки, помічені під час сесії, є наслідком недоліків, не ліквідованих протягом року. Вони є недоліками студентів, викладачів і агітаторів.

Цього року сесія співпадає з підготовкою студентів до VI-го Всесвітнього фестивалю молоді. Багато часу відводиться самодіяльності студентів. З задоволенням треба відмітити, що участь у самодіяльності не погіршує знань студентів. Прищеплення студентам музичних смаків, естетичне виховання дає їм емоційну наснагу, і самодіяльність, якщо вона вдало організована, не тільки не перевантажує їх, а є для них певним відпочинком. Так, на другому курсі всі студенти склали екзамен на «відмінно» і «добре».

Під час самої сесії агітаторові треба відвідувати студентів у гуртожитках, перевіряти стан підготовки і, де потрібно,— надавати допомогу.

Найбільш ефективною робота агітатора буде тоді, коли він викладає в своїй академгрупі.

Професор М. ПЕРЕЛЬМУТЕР.

Державні екзамени розпочалися

На мовно-літературному факультеті розпочалися державні екзамени. Напружені і в той же час урочисті дні. Студенти IV-го курсу почувають себе людьми, які виконують важливе державне завдання. А студенти молодших курсів дивляться на своїх старших товаришів, як на іменинників.

Зайдіть в аудиторію, де державна комісія приймає звіт студентів перед Вітчизною. Тут присутні студенти всієї групи, а то й курсу, які «болюють» за товаришів. Всі, звичайно, схвильовані, з радісними усмішками слухають чіткі відповіді студента чи студентки; тривожно перешіптуються, коли чують яку-небудь неточність у відповіді товариша. І в той же час думають: «А як би мені не допустити неточності, як би мені відповідати чітко і впевнено». Такі думки приходять навіть «хронічним» відмінникам. І це не дивно: відмінники теж уміють хвилюватись. Та ще й як!

Перші два дні екзаменів на обох відділах факультету показали, що студенти, які серйозно працювали на протязі всіх чотирьох років, дійсно можуть почувати себе іменинниками. До державних екзаменів вони прийшли добре підготовленими, і їх відповіді були чіткими, повними, глибокозмістовними.

Серед кращих студентів російського відділу, які складали екзамен з історії КПРС, члени державної комісії з задоволенням називають К. Волтьєву, З. Коваль, Г. Кочергіну, В. Петька, Ю. Янковського, Л. Геращенко, С. Гулик, Т. Кайдаш і ін.

Студенти українського відділу звітували за свою чотирирічну роботу над українською мовою. Кращі знання виявили студенти Є. Зинець, М. Корзун, Л. Рудь, Н. Тимановська, Д. Вареник, В. Клименко, А. Літвінова, Г. Матчинська, О. Прищепа і ін.

Та перший екзамен виявив і тих, хто пройшов 4 роки навчання в інституті абияк — від сесії до сесії: є трійка і то добре, а якщо четвірка, то це вже навіть відмінно... До таких студентів оці самі нейтральні трійки завітали і на державному екзамені. Хоч про це і неприємно говорити, але ми навіть назвемо їхні прізвища. З російського відділу — Н. Калачник, Є. Кацюк, Є. Новоселецька, Н. Потапенко, Л. Пархоменко, Р. Черниш, М. Петровська, В. Нитченко, Г. Комарова; з українського — В. Денисенко, М. Німчук, М. Сечень, К. Дідушко, М. Дмитрук, О. Приймак, Г. Чвіженко — тут уже без «і ін.» — назвали всіх.

Державні екзамени тільки розпочались, але вже можна говорити про їх перші уроки, які повинні врахувати студенти і 4-х, і, особливо, молодших курсів.

Быть достойным своей Родины

Друкуючи листа старого більшовика Кузьми Андрійовича Кисельова, редакція газети звертається до всіх студентів і викладачів інституту з закликом обговорити звернення на студентських зборах і матеріали обговорення направити в редакцію. Треба, щоб гаряче, хвилююче звернення т. Кисельова знайшло живий відгук у серцях наших студентів.

Подумайте, товариші студенти, чи немає серед вас юнців, подібних до тих, про яких пише т. Кисельов?

Лист передруковується з газети «Амурская правда» за 24 січня 1957 року.

Случай этот произошел минувшей осенью. Он настолько врезался мне в память, растревожил душу, что я и сейчас помню его до мельчайших подробностей. День выдался не по-осеннему теплый и ласковый. Перед вечером я вышел на набережную Амура. Солнце клонилось к горизонту. Заходящие лучи золотили гребешки волн. Река катила куда-то вдаль свои воды. Не один я любовался этой картиной. На набережной было много пожилых людей, женщин, детей.

И вдруг тишину нарушила разухабистая песня, отборная брань. Обнявшись, по берегу шли трое молодых людей. Они были изрядно выпившими, их не смущало присутствие женщин, детей, стариков. Я попробовал урезонить юношей:

Слово старого большевика к студентам

«Стыдно, ребята. Вы не уважаете себя, людей, нарушаете порядок, долг». Двое рассмеялись мне в лицо, а третий, что был потрезвее, ответил:

— Брось, батя, свою агитацию. О порядках, долге мы слыхали. У нас больше нет денег, чтобы идти в ресторан. Вот мы и веселимся как умеем. Кому какое дело!

Я хотел было объяснить, что в такие годы надо думать о том, как быстрее встать на путь самостоятельной жизни, приносить пользу своей стране, своему народу, а не о попойках, легкой разгульной жизни. Но юноши меня уже не слушали. Да и вряд ли что дошло бы до их разума, одурманенного хмелем.

От сидевших рядом девушек я узнал, что ребята эти — студенты, учатся в педагогическом институте. Невольно возникла мысль: «А ведь это будущие воспитатели молодого поколения. Какой же пример покажут они и смогут ли воспитать советского человека, оправдают ли доверие партии, доверие многих отцов и матерей?».

Ребята ушли, а я еще долго сидел в раздумье. Вспомнились другие подобные случаи. И обидно стало, что такие вот юнцы не ценят того, что народ построил им школы, напечатал учебники, дал учителей, что перед ними широко открыты все дороги в жизни — выбирай профессию по душе, учись, занимайся любимым делом. Они, видите ли, считают, что все для них обязаны были сделать. А иные (правда, их совсем немного) даже заявляют, что этого им маловато: и стипендии нехватает, и требования предъявляются слишком жесткие, и преподаватели не те.

Мы — старшее поколение — помним, каким трудом, какими усилиями все это завоевывалось и создавалось. У нас была другая юность — забитая, искалеченная, подневольная. Мы на собственной спине испытали, что такое эксплуатация, знаем, что из себя представляют жандармы и капиталисты. И вот, чтобы жизнь будущего поколения была краше, светлее, радостнее, мы сражались на баррикадах. Мы не сдавались и тогда, когда нас истязали в тюрьмах и на каторге.

(Продолжение на 3 стр.)

Різноманітна робота проводиться в інституті з учителями підшефних шкіл. На нашому фото ви бачите заняття з викладачами співів шкіл Києво-Святошинського району. Заняття веде викладач кафедри музики В. Галицький.

СПРАВИ АКАДЕМІЧНІ

В ПАРТБЮРО

На засіданні партійного бюро інституту, що відбулося 28-го травня, обговорювалися питання підготовки до святкування 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Член бюро т. Тендерес доповів, що в інституті ведеться підготовка до славного ювілею. Готуються наукові та ювілейний збірники. На жаль, поки що цим і завершується об'єм роботи. Слабо поставлена у нас лекційна пропаганда, відсутня наочна агітація; вже тепер треба демонструвати художні та документальні фільми, присвячені Жовтню, успіхам соціалістичного будівництва, думати про оформлення будинку інституту.

Необхідно організувати читання лекцій для студентів, вчителів шкіл, а також вечори зустрічі з старими більшовиками.

В кінці навчального року потрібно провести студентські збори про підсумки екзаменаційної сесії та підготовку до 40-их роковин Великого Жовтня.

На засіданні партбюро були заслухані інформації про шефську роботу в школах.

З інформаціями виступили тт. Шелухін, Шиманський, Бабенко, Данилюк, Павелко.

Математичний вечір

Написана яскравими фарбами, ця афіша закликала всіх взяти участь у математичному вечорі, який вперше відбувся в 22-ій середній школі — підшефній школі кафедри елементарної математики нашого інституту.

Окремі учні вважають, що математика — це скучна, трудна наука і тому займаються нею дуже неохоче. Зацікавити учнів математикою, показати її практичне застосування — таке завдання поставили перед собою студенти 32 групи математиків, які готували цей вечір. Всім хотілося, щоб він викликав інтерес в учнів різного віку, бо запрошені були учні 7—10 класів. Тому вчителі школи і студенти, зібравшись разом, довго обговорювали план вечора. Нарешті, план був складений, обов'язки розподілені. Вчителі Л. Векслер та П. Онацький складали конферанс для «Радикала» і «Смекалки», які вестимуть програму, а також готували задачі, які вирішено було розіграти у вигляді невеликих сценок («Задачі про трьох мудреців» та ін.).

Студенти під керівництвом викладача кафедри Л. Сергеєвої готували математичні атракціони та ігри. Вони надзвичайно сумлінно поставилися до своїх обов'язків.

Цікавою була електрична вікторина, яку виготовили студенти М. Земляний та В. Ізраїлянт за власною схемою; запитання до неї підібрали студенти Р. Колихан і Г. Ткаченко.

Атракціон «Математична вудочка» підготували студенти В. Клепка, М. Нацвалова, Н. Ванько і В. Петрухан.

Великий стенд цікавих головоломок «Подумай і дай відповідь» підготували самі учні, але добирати задачі і софізми допомогли їм студенти С. Вільчинська і В. Журківська. Старокитайську математичну гру «Дивовижний квадрат» підготувала студентка В. Дехтяренко.

Студентка О. Панченко підготувала ряд задач-запитань для усної вікторини. А студенти В. Шматок і Л. Проховнік вирішили внести різноманітність у вечір і підготували кілька захоплюючих рухомих ігор.

Студентка Л. Копелєва навіть написала вірш, яким і був закінчений вечір.

Ми вважаємо, що задача, яку поставили перед собою студенти, була розв'язана успішно.

Вечір дійсно був цікавим, і учні залишилися дуже задоволені. В атракціонах взяла участь більшість учнів, значно більше, ніж передбачалося. Замало виявилося 6 квадратів, щоб задовольнити всіх бажаючих взяти участь у грі «Дивовижний квадрат». Невистачило 50 задач для «Математичної вудочки», і довелося на ходу збільшувати їх кількість.

Найбільший інтерес викликала електровікторина. На знімку ви бачите групу учнів, які зібралися біля щита вікторини. У них не тільки бажання відповісти на поставлені запитання, а й доторкнутися указкою до відповідей. Якщо відповідь вірна, то в правому кутку вікторини загоряється світовий напис «Вірно», а якщо учень помилився, то спалахує напис «Невірно». «От цікаво! Звідки вікторина знає, що я помилився?» — чулися вигуки учнів.

Слід відмітити, що багато учнів зуміли дати вірні, змістовні відповіді на запитання. Цим учням по закінченні вечора були вручені призи.

Проведений вечір був не тільки цікавим відпочинком, а й приніс багато користі. Учні познайомилися з деякими питаннями історії розвитку математики, із застосуванням математики в сучасній науці і техніці.

Зараз наші студенти готують альбом, по якому бажаючі зможуть ознайомитися з матеріалами вечора.

В. ІЗРАЇЛЯНТ,
студент 32 групи математиків.

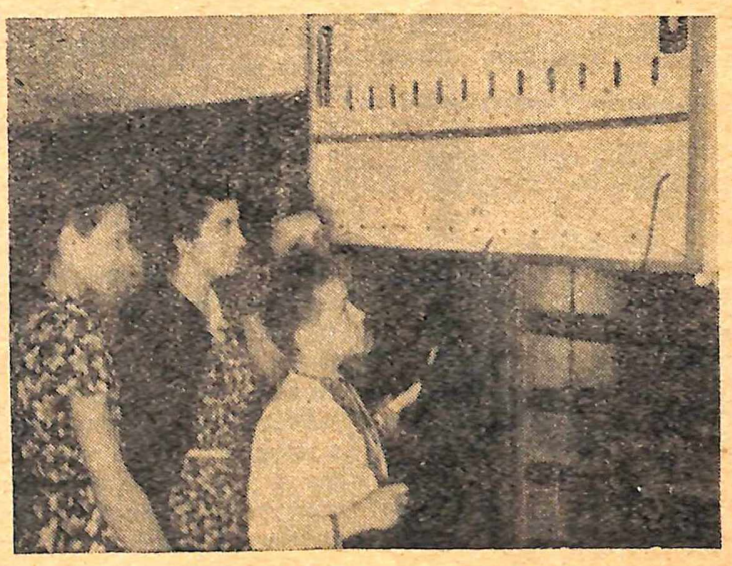

Фото автора.

Закінчується навчальний рік. Повним ходом ідуть заліки, захищаються курсові роботи, проводяться останні екскурсії на виробництво. Одним словом, починається екзаменаційна сесія.

Чим же порадують студенти фізико-математичного факультету на цей раз? Нові вимоги, нові плани, нові умови самостійної роботи — і результати повинні бути цілком іншими, ніж до цього часу. Проте зимова сесія не принесла ніяких змін. Вона була майже копією попередніх.

Спробуємо із студентських позицій оцінити, — скромніше — поміркувати з приводу нового напрямку навчального процесу.

Як відомо, із відповідних рішень Міністерства освіти випливає основна вимога, яка стосується безпосередньо студентів, — вміння найбільш ефективно використати час, відведений для самостійної роботи. З цією метою деканат виділив студентам по одному вільному дню в тиждень для самостійної роботи. Незначна частина тем була перенесена на самостійне вивчення. І все. Далі цього деканат не пішов, вважаючи, очевидно, що всяка інша перебудова самостійної роботи студентів пройде сама собою. Адже вільний день є! Що ж іще потрібно?

Безперечно, надання студентам вільного дня — крок вперед, але не такий великий, щоб можна було говорити про досягнення поставленої мети.

На наш погляд, перебудова

Друкується в порядку обговорення

* * *

самостійної роботи студентів повинна супроводжуватися корінними змінами в плануванні навчальних занять на основі принципу: учбове навантаження студентів повинно йти по спадній лінії в час наближення екзаменаційної сесії. І було б добре, коли б до початку сесії у студентів було 10—15 днів, вільних від навчання.

А хіба це нормальний стан, коли студенти в останній тиждень перед сесією повинні скласти 4—5 заліків? При такому стані складання заліків перетворюється нерідко в пусту формальність.

А чи правильним є положення, що читання лекцій, як правило, закінчується в останні дні перед сесією? Ми думаємо, що лекційні курси повинні закінчуватись раніше, з таким розрахунком, щоб у студентів ще залишився час для вивчення лекційного матеріалу в цілому.

Нам здається, що треба сміливіше розв'язувати питання про перенесення тем для самостійного опрацювання, особливо на старших курсах. Викладачі, які бояться перенести ряд тем для самостійного вивчення, очевидно, не знають, якою байдужістю сидять студенти на простих за змістом лекціях, і не чують, як студенти з жалем говорять між собою: за цей час я зумів би опрацювати вдвічі більше!

Частину часу, звільненого від лекційних занять, доцільно було б використати для проведення співбесід, консультацій, семінарів, в час яких викладач міг би з'ясувати ступінь засвоєння матеріалу студентами.

В зв'язку з цим ще одне важливе питання повинно бути розв'язане кафедрами й деканатом. Студентам необхідно дати **детальні** плани і програми з кожного курсу з зазначенням навчальної і методичної літератури по кожній темі.

І, нарешті, останнє, про що хочеться сказати. Слід було б залучити студентський актив до роботи деканату і кафедр, особливо коли обговорюється розклад занять, екзаменів, коли обговорюються питання учбової роботи. Деканати і кафедри роблять це, але, на наш погляд, ще недостатньо.

Ю. ГУСАКОВСЬКИЙ,
студент III курсу фізико-математичного факультету.

Поради випускникам.

Як опанувати класом

Досвідчені вчителі запевняють, що найважче, але й найголовніше в роботі вчителя — це вміння опанувати класом. У цьому, напевне, переконався і кожний студент, перебуваючи на педагогічній практиці. Але як цього добитись? — ось питання, яке хвилює навіть найдосвідченішого вчителя.

Уміння опанувати класом приходить не зразу і не так легко дається. Потрібно вміти творчо підходити до питань виховання. Насамперед треба пройнятися вірою в те, що в порушенні порядку на уроці майже завжди винен учитель. «В розумно влаштованій школі діти зайняті, і пустувати їм ніколи», — запевняв К. Д. Ушинський.

Дуже важливо правильно розпочати урок і правильно закінчити його.

Помилку роблять ті вчителі, які зразу ж починають урок з опитування когось з учнів, залишаючи інших без діла. Хороший учитель робить не так. Він спокійно відкриває двері і рівними кроками входить в клас. Така повільність рухів учителя заспокоююче впливає на учнів, які все ще перебувають у збудженому стані.

Зайшовши в клас, учитель не поспішає привітатися з дітьми, а уважно спостерігає за учнями і поглядом робить зауваження тим, хто все ще не заспокоюється. Тільки після того, як в класі повністю встановилась тиша і порядок, він говорить учням: «Добрий день, діти. Сідайте».

Дуже важливо привчити дітей **завжди бути готовими до уроку.** Учитель тільки перевіряє готовність до уроку, а не дає вказівки: «приготуйтеся до уроку» (як це здебільшого буває). Така «підготовка» до уроку створює шум і забирає зайвий час.

Особливо важливо заволодіти на початку уроку **активною** увагою учнів і створити в класі **робочий настрій.** Кращі вчителі прагнуть не витрачати жодної хвилини для перевірки і відміток у журналі відсутніх (як це часто робиться на кожному уроці), **а зразу ж** починати фронтальне **опитування** пройденого матеріалу (2—3 хв.). Тільки після цього треба викликати окремих учнів для перевірки виконання домашнього завдання. Вчитель потім, у зручний момент, може зробити відмітку про відсутніх у класний журнал.

Дуже важливо слідкувати і за тим, щоб учні були уважними під час пояснення нового матеріалу. Не можна починати пояснення і продовжувати його, коли хоч один з учнів неуважний. А бути уважним — це не означає тільки сидіти спокійно. Бути уважним — значить слухати і прагнути зрозуміти та запам'ятати все те, про що говорив учитель. Для цього треба весь час слідкувати за всіма учнями і особливо за неуважними, регулюючи увагу класу — то тональністю, то поглядом, то уповільненням темпу розповіді, привчаючи дітей слідкувати за ходом розповіді, а коли треба — переключатися з розповіді на бесіду, але **ніколи** не припускати випадків неуважності, бо це приведе до незнання матеріалу.

Навіть коли учитель на мить припинить розповідь — це вже приверне увагу учнів.

Уважність учителя виховує уважність в учнів.

Оволодіти класом, зрозуміло, можна, лише спираючись на актив класу, який завжди підтримував би учителя.

Доцент М. ЗАДКСЕНЕЦЬ.

Быть достойным своей Родины *

А первые годы молодой страны Советов?

В кровавых боях была разбита свора интервентов и белогвардейцев. На смерть шли тысячи лучших сынов народа и только для того, чтобы своим детям, внукам и правнукам завоевать счастливую, свободную жизнь.

А потом по кирпичику собирали разрушенное войной хозяйство, построили новые города, воздвигнули Днепрогэс, Волховстрой, Магнитку. В годы Великой Отечественной войны наша страна сыграла решающую роль в разгроме немецкого фашизма, спасла мир от коричневой чумы. И снова на просторах Родины кипит мирный, созидательный труд.

Наша молодежь крепка духом, она всегда шла за Коммунистической партией. И страна гордится подвигом молодых строителей Комсомольска-на-Амуре, молодыми патриотами, освоившими целинные просторы Сибири и Казахстана, юношами и девушками, пожелавшими трудиться на новостройках Севера, Сибири, Дальнего Востока.

Досадно, что среди наших детей и внуков есть такие, которых не захватывают эти поистине грандиозные дела. Они непрочь преувеличить недостатки и трудности, которые у нас еще есть и еще будут, порой пренебрегают величайшими материальными и духовными благами, созданными для них людьми старшего поколения. Такие думают только о том, как бы побольше взять от государства, а не о том, что им надо сделать для народа, для своей страны. Смотришь на них и удивляешься — откуда такие барские замашки, такое неуважение к делам народным?! И, конечно, становится больно. Ведь будущее нашей страны принадлежит молодежи.

Я старый человек. Многое видел на своем веку, многое испытал. Отец мой был крестьянином-бедняком, хлеба своего и на половину зимы нехватало. Об учебе и думать нечего было. После трех классов начальной земской школы отец сказал мне: «Ну, Кузька, грамоте ты подучился и хватит, надо на хлеб семье зарабатывать». Так и попал я в 1904 году на Сормовский завод учеником. Работал в день по 12 часов, а за труд получал гроши да подзатыльники от мастера. В октябре 1905 года вступил в члены РСДРП. Первая русская революция была и моей первой школой. А потом аресты, Владимирская одиночка, Александровский централ, тюрьмы Нерчинской каторги.

Я рассказываю это молодежи не для того, чтобы показать свои заслуги. У многих ваших отцов и дедов такая же биография. Мне хочется лишний раз подчеркнуть, насколько отличается ваша юность от нашей. Нам не строили школ, перед детьми рабочих и крестьян не распахивались двери средних и высших учебных заведений. Мы должны были завоевать право на образование.

Вспоминается мне наш комбат — Бошко. Всю жизнь мечтал человек об образовании, хотел стать учителем. Мечта так и не осуществилась — погиб на фронте под Петроградом во время наступления Юденича. А мой однополчанин по гражданской войне Зарахович? В мирные годы он днем работал, а ночами просиживал над книгами, готовясь на рабфак. Тогда многие так поступали. Освобожденные люди тянулись к знаниям, как к свету. Но они продолжали трудиться, знали, что если что недоделают в народном хозяйстве, никто не придет им на помощь. И если уж человек шел на учебу, им гордился весь коллектив завода или фабрики. И не только гордился, но и спрашивал с него, требовал: «Мы дали тебе возможность учиться — учись. Не хочешь — на твое место сотни желающих найдутся, а ты стань к станку, заслужи право на учебу».

А сейчас некоторые молодые люди уже со школьной скамьи чувствуют себя этакими белоручками. Подавай им аттестат зрелости, институт. А сами-то и понятия о жизни не имеют, не знают, как выращивается хлеб, как материальные ценности создаются. Они еще ничего полезного не сделали для Родины, отца и матери. Вот и надо подумать, откуда появляются у нас барчуки.

Здесь мне хочется вернуться к началу этой статьи, к случаю на Амуре, разволновавшему душу. Думается мне, что подобное происходит от легкой жизни. Детсад, школа, институт. Как будто за ручку ведут по жизни ребенка. Знай сиди за учебниками, все есть. И начинает ему казаться, что имеет он право на большее. Станешь такому попрыгунчику говорить о работе, о всенародном труде, он возмущается: «Зачем работать? Государство должно беспокоиться о том, чтобы я вырос грамотным, развитым человеком». А что же ты дал государству, чтобы предъявлять такие претензии? Оказывается, ничего.

И неизвестно такому юнцу, почему его отец, старшие братья дня не могут прожить без созидательного труда, без товарищей по цеху, без коллектива. Значит, надо сделать так, чтобы в наших институтах и техникумах учились люди, облагороженные трудом, познавшие радость и неудачи в жизни, которые знали бы, что их товарищи, друзья работают на них, пока они учатся.

Конечно, пока нельзя требовать, чтобы в институты принимались люди только с производства. Но надо добиться, чтобы уже со школьной скамьи нашим детям прививались любовь к труду, гордость за свою Родину, за то, что сделано их отцами.

Вот и хочется мне обратиться к коммунистам и комсомольцам педагогического института с вопросами: «А где же ваше влияние, почему некоторые студенты вашего учебного заведения ведут себя недостойно? Значит, упустили вы что-то в своей работе, не всем студентам привили гордость за славные дела Родины».

Родина! Для нас, рабочих людей, в этом слове воплощено все — свободный труд, семья, любимые друзья, сама жизнь. Не мачехой, как прежде, а матерью стала для нас страна. Быть достойным своей страны, своего героического народа — величайшая честь для каждого советского человека. Отдать ей все свои силы и знания, служить ей всеми помыслами души — разве может быть на свете что-нибудь дороже этого?

К. КИСЕЛЕВ,
член КПСС с 1905 года,
персональный пенсионер.

* Окончание.
Начало см. на стр. 1.

Вони тягнуть групу назад

Студенти мовно-літературного факультету діяльно готуються до екзаменаційної сесії.

1-го червня на факультеті відбудуться партійно-комсомольські збори, де обговорюватиметься питання підготовки до сесії. Та справа, звичайно, не в зборах. Головне — щоб кожен студент прагнув скласти іспити якомога краще; в наших залікових книжках не повинно бути місця трійкам. Як можна майбутньому вчителю одержувати трійки?! Вчитель і трійка — це два зовсім несумісних поняття.

Необхідно створити таку атмосферу на факультеті, щоб всі працювали, не покладаючи рук; щоб в інституті на кожному кроці відчувалося: йде сесія!

Студенти, які несумлінно ставляться до навчання (такі, як Я. Міндак, Л. Добровольська — II курс, Л. Корнієнко, А. Лось — I курс) повинні, нарешті, зрозуміти, що вони заважають групі, факультету вийти на перше місце по успішності в інституті. Якщо ці і деякі інші студенти погано відповідатимуть на екзамені, хай вони не здивуються, коли їхні імена «прогримлять» по інституту...

Комсомольські бюро курсів у цей відповідальний час повинні терміново надати допомогу товаришам, які її потребують. Комсомольцям-активістам треба працювати ще енергійніше.

Комсомольське бюро нашого факультету під час екзаменів щоденно призначатиме чергових (членів бюро); на факультеті буде вестися графік, де виставлятимуться оцінки зразу ж після екзамену.

Н. МУКОВОЗ.

Чому не відбувся вечір

Бюро літературної студії вирішило організувати вечір-зустріч з письменниками — колишніми випускниками нашого інституту.

Серед запрошених були Ю. Збанацький, який не тільки вчився в нашому інституті, але й працював тут, керував нашою літературною студією.

Працював в нашому інституті і Л. Вишеславський...

Доводити доцільність такої зустрічі навряд чи слід. Адже в інституті з трьох факультетів — два гуманітарних, де студенти вивчають і російську і українську літератури. Є серед наших студентів і аспірантів люди, які не тільки вивчають історію літературного процесу, але й самі пишуть оповідання, вірші, активно працюють в літературній студії, друкуються.

Для того, щоб знання студентів були більш повними, грунтовними, громадські організації інституту влаштовують лекції з вузьких конкретних питань літературознавства. Адже зараз наша література і літературознавство, як відзначалось на останньому пленумі правління Спілки радянських письменників СРСР, переживають відповідальний період.

XX з'їзд нашої партії закликав письменників стати ближче до життя, повніше, точніше відображувати героїчні діла нашого народу, народу-будівника, народу, який стоїть в авангарді боротьби за мир, народу, що впевнено крокує до комунізму. Хто, як не самі письменники, зможуть краще розповісти про те, над чим вони працюють зараз, про свої творчі плани.

Проте ми не почули їхніх виступів, їхніх нових творів, їхніх спогадів і побажань. Не почули тому, що на цю зустріч не прийшли... студенти.

В чому ж причина? Невже подібні заходи набридли студентам? Ні, такі зустрічі у нас проводяться не часто. Може, не знали про цю зустріч, про місце і час зборів? Цього теж не може бути. На всіх факультетах, у вестибюлі висіли великі яскраві об'яви. Знали про цей вечір і в комітеті комсомолу і в факультетських комсомольських бюро. Знали, але, на жаль, нічого не зробили для того, щоб залучити студентів до цієї зустрічі.

Хіба майбутні літератори не повинні були першими прийти і не тільки прийти, а й виступити з власними творами, порушити хвилюючі питання!

Застрільником у цій справі повинно було виступити комсомольське бюро. Члени ж бюро і його секретар Ніна Балабан нічого не зробили для організації цієї важливої і корисної зустрічі. Та й самі не прийшли на неї.

Правда, в день, на який було призначено зустріч, проходили останні приготування до Республіканського фестивалю молоді і студентів, на якому була зайнята частина наших студентів (підкреслюємо: частина). А решта? А викладачі? Вони ж не брали участі у фестивалі! Хіба і вони не розуміють важливості подібних заходів? Хіба і їх потрібно «агітувати»?

Зрив вечора зустрічі з письменниками свідчить про те, що наші комсомольці, комсомольський актив не позбавилися ще штурмівщини в роботі. Займаючись одними питаннями, комсомольці забувають про інші ділянки роботи, наносячи цим велику шкоду справі підготовки висококваліфікованих учителів середньої школи з політехнічним навчанням.

Ю. ПОЛУДНЕНКО.

Третя Всесоюзна нарада по давній російській літературі

У Ленінграді з 13-го по 16-те травня ц. р. відбулась III Всесоюзна нарада по давній російській літературі, скликана сектором давньої російської літератури Інституту російської літератури (Пушкинский Дом) Академії наук СРСР.

Проблемними питаннями наради були питання художньої форми давньої російської літератури. На нараді було заслухано та обговорено доповіді про основні напрямки розвитку староруської літературної мови, про художню специфіку давньої російської літератури, про роль перекладної літератури в літературному розвитку давньої Русі, про зв'язок давньої російської літератури з живописом і архітектурою та ін.

У доповідях та виступах широко обговорювалося питання про виникнення, розвиток літературних напрямів, жанрів, художнього методу, стилів, сюжетів у давній російській літературі. Видатні радянські вчені — дослідники давньої російської літератури — поділилися з учасниками наради своїми цікавими спостереженнями та висновками по всіх цих питаннях.

У зв'язку з останнім хочеться окремо відзначити цікаві доповіді академіка В. В. Виноградова («Основні напрями розвитку староруської літературної мови»), чл.-кор. АН СРСР Д. С. Лихачова («До питання про зародження літературних напрямів у давній Русі»), чл.-кор. АН СРСР В. П. Адріанової-Перетц («Роль учительної літератури XIII—XIV вв. у розвитку майстерності зображення внутрішнього світу людини») та професора І. П. Єрьоміна («Про художню специфіку давньої російської літератури»). У доповідях цих вчених по-новому висвітлювався ряд важливих питань, що нерідко корінним чином змінює наше недавнє розуміння багатьох моментів історії давньої російської літератури.

Робота Третьої Всесоюзної наради по давній російській літературі — цінний вклад у дальший розвиток нашої літературознавчої науки.

Доцент А. ДАНИЛЮК.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

У 18 номері нашої газети за 17 травня ц. р. було вміщено сатиричний матеріал про те, що студенти фізико-математичного факультету — рідкі гості на спорудженні спортивного майданчика у дворі гуртожитку № 1, а комсомольське бюро факультету не слідкує за виконанням графіка робіт.

Як повідомила нас секретар комсомольського бюро факультету т. Костюченко, при перевірці факти підтвердилися.

Робота по спорудженню спортивного майданчика налагоджена. Хорошою працею відзначилися студенти 31 групи фізиків (комсорг — А. Єлісєєва).

Л. ГРЕКОВ

РАССКАЗ

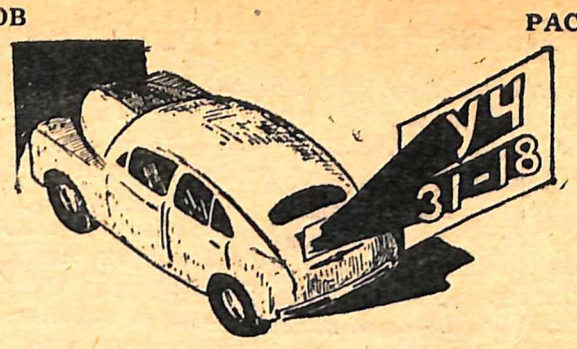

В 5 часов дня физическое равновесие двери подъезда института было нарушено молодым человеком с нарушенным психическим равновесием, ибо первое, что он сказал, было:

— Ну вас всех к черту!..

Больше он ничего не сказал и только, зло сплюнув, направился к автомобилю, стоявшему напротив института. Бранные слова не произносятся без причины. Причины постигаются различными методами. В данном случае лучше всего применить метод психологических раскопок. Студент размышлял.

«Он давно оторвался от коллектива?».

Куда оторвался? Я ведь почти всегда бываю на собраниях. И отчеты слушаю. И доклады, и голосую «за», и про успеваемость когда-то говорил. Да кроме актового зала меня никуда и не приглашали.

Тогда... тогда позвольте, уважаемые товарищи, иногда ведь и повеселиться охота! Так не притащу же я в актовый зал пол-литра, чтобы поднимать стакан за присвоение кому-то выговора...

Пошел раз-другой в ресторан и, нате вам, Виктор Петрович, выговор. За что? После такой несправедливости как тут с горя не выпить. Нет! Сразу комсорг сообразил: «Ты продолжаешь свое!». И как только в голове у обличителя накапливалось достаточное количество восклицательных знаков, стрелка спидометра все больше отклонялась вправо.

Милицейский свисток. Стоп! Витеньке сегодня положительно не везет: опять штраф.

— Сколько? — деловито поинтересовался он.— Пожалуйста. Замечаний нет? Едем дальше.

Далеко ехать не пришлось— дом был рядом...

* * *

— Витеньке нужен новый костюм,— безапелляционно провозгласила мама после некоторого раздумья. Та-а-ак!—сказал папа, не отрываясь от газеты. Бабушка вздрогнула и перекрестилась.— Витеньке нужно на мелкие расходы, — продолжала мама.

— Угу.

— Рублей 200.

— Ого! Вчера я дал ему 50.

— Боже мой! Он ведь ребенок. Он же не знает, как обращаться с деньгами.

— Тем более, — папа положил газету и принялся за журнал. — Не дам.

— Не дам! Ты думаешь, когда говоришь?

Папа ничего не ответил.

Мама поняла, что настало время действовать на психику папы другим путем. Но ей это не удалось. Дверь широко распахнулась.

— «Мишка, Мишка»...

Папина голова отделилась от журнала и стекла очков зло блеснули.

— Где ты пропадаешь, сыночек мой? — бросилась мама навстречу. — Устал, верно, бедный?

— Не твое дело, — это было сказано вполне хладнокровно. Виктор обошел вокруг стола и с минуту смотрел на абажур, очевидно, стараясь абстрактно мыслить. — Припаси свои нежности для Ниночки. — Витя освободился от нежных объятий мамы. — Чего же вы сидите? Я голоден, как волк!

Папа снова выглянул из-за журнала. «Хам!» — мысленно воскликнул он. А бабушка и мама с таким рвением принялись хлопотать около Витеньки, что самые усердные люди показались бы рядом с ними бездельниками. Витеньку усадили. Витеньку накормили. Для Витеньки не скупились на сладкие блюда и сладкие слова. Наконец, он издал несколько нечленораздельных звуков и удалился, предвкушая радости завтрашнего дня.

Воскресенье обычно считается хорошим днем. Во всяком случае, таким его считает Витенька. Для него оно хорошо уже тем, что не нужно часами слушать лекции профессоров,— тем более, что в них ничего не понимаешь. «И зачем мне учить «Капитал», если я явственно ощущаю его в собственном кармане? Правда, не так много, но хватит для того, чтобы хорошо провести время»,— размышляя так, Витенька окинул взглядом блиставшую на солнце «Победу»—папин подарок по случаю окончания II курса. Даже Дон-Кихот, наверное, никогда так ласково не смотрел на свою клячу перед тем, как отправиться в путешествие. Отойдя шагов двадцать, Виктор склонил голову набок и от удовольствия заулыбался.

«До чего ж хорошая вещь — собственная машина!» — можно было прочесть в его светлом взоре. Исполненный горячей признательности к автомобилю, он смахнул с него пару пылинок и пошел заниматься своей персоной.

Вот и все готово. Виктор поправил узкий галстук, чрезвычайно экзотичной расцветки, одернул длинный пиджак, пригладил усики и, лукаво подмигнув своему отражению на зеркальной поверхности, произнес:

— Отражаетесь, Виктор Петрович? Ну, ну, отражайтесь.

— Ты что-то сказал? — спросила мама, выглядывая из другой комнаты.

— Нет, нет. То есть... да. Я поехал.

— Ты ж смотри, не...

— Ладно! Не пой,—эти слова Витенька сопроводил выразительным жестом. Еще раз нащупав в кармане заветные 150, он двинулся в путь.

Остановка у дома Сережи. Сигнал. Еще сигнал. Из подъезда вынырнул франтоватый юноша.

— Витенька? А вот он и я. Привет! Какой, однако, шикарный костюм. Даешь! Ну, жми к Лешке.

Помолчали.

— Достал?

— 150.

(Продолжение будет)

А. ДЬЯЧЕНКО.

Вечером в библиотеке

Зеленый абажур роняет мягкий блик
На милое лицо, овеянное маем.
Усталые глаза от записей и книг
С тревогой ты к окну все чаще поднимаешь.

Там гулкий гром грозит грядою туч,
Повисшей над шеренгами каштанов,
На волю вырвавшись из-за днепровских круч,
Прохожих вспышками пугает непрестанно.

Отдавши дань небесному огню,
Взгляни сюда: я, как всегда, с тобою,
Усталость лаской нежной отгоню
И от любой грозы всегда укрою.

А если дождь пройдет — так это ж хорошо!—
Умоет парки, перекрестки, крыши,
И каждый листик, каждый корешок
Для нас с тобой по-новому задышит.

Пускай уже об этом в песне есть строка,
Но повторить хорошее — мне вдвое интересно:
До дому самого тебя я на руках
Через весь город пронесу, как песню.

ВІДПОВІДІ НА ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИКАЛЬНУ ВІКТОРИНУ, ВМІЩЕНУ У № 14 НАШОЇ ГАЗЕТИ

1. Пушкін, Грибоєдов, Даргомижський.

2. «Євгеній Онєгін», «Пікова дама», «Мазепа» (Чайковського), «Руслан і Людмила» (Глінки), «Русалка», «Кам'яний гість» (Даргомижського), «Борис Годунов» (Мусоргського), «Казка про царя Салтана», «Казка про золотого півника», «Моцарт і Сальєрі» (Римського-Корсакова), «Дубровський» (Направника), «Алеко», «Скупий рицар» (Рахманінова).

3. Римським-Корсаковим і Глазуновим.

4. Гулак-Артемовський.

5. Автор слів — Петренко, музики — Заремба.

НАМ ПИШУТЬ

Цінна допомога

Багато учениць Київської школи-інтернату № 1 виявили бажання займатись художньою гімнастикою. Але одного бажання було мало: потрібен був зал, інвентар, викладачі.

На допомогу прийшли члени кафедри фізвиховання і спорту КДПІ ім. Горького.

Тренер з художньої гімнастики Л. Буц відібрала групу дівчаток і почала з ними тренування. Заняття провадяться в спортзалі інституту.

Дівчатка, які займаються в секції, проводять у школі з учнями ранкову гімнастику, допомагають викладачам на уроках фізкультури.

Дирекція школи дуже вдячна інституту за допомогу, яку він надає у справі фізичного виховання дітей.

При такій дійовій допомозі наші вихованці в недалекому майбутньому виступатимуть на спортивній арені як спортсмени-розрядники.

П. ЛЕВАКІВСЬКИЙ,
викладач фізкультури школи-інтернату № 1.

Любити свою справу

Прочитавши в газеті «Комсомольська правда» за 22 травня ц. р. підбірку статей під загальним заголовком «Якими мусять бути наші гуртожитки», я хочу поділитися деякими своїми думками, які давно хвилюють мене.

Одинадцять років працюю я в гуртожитку № 3 нашого інституту. За цей час мені доводилося стикатися з самими різноманітними людьми, розв'язувати багато спірних питань з життя гуртожитку.

Я повністю підтримую т. Белих, який в статті «Комендант— це теж вихователь» говорить, що комендант мусить бути не лише адміністратором і господарником, але й щирим другом мешканців свого будинку.

Разом з тим комендант повинен користуватись авторитетом серед мешканців, бути представником дирекції в гуртожитку; бути завжди принциповим і вимогливим не тільки до мешканців та до обслуговуючого персоналу, а й (в першу чергу!) до себе.

Більшість робітників нашого гуртожитку (М. Броварник, О. Кучерявенко і ін.) вже давно працюють у нас і завоювали любов і повагу до себе мешканців. Додержання чистоти, затишку і створення хороших умов життя і праці — є для них першочерговою справою.

До минулої зими у нашому гуртожитку не було центрального опалення. Зараз наявність його дала можливість ще краще слідкувати за чистотою приміщення.

Важливе місце в роботі коменданта мусить займати питання комплектування кімнат. Адже не секрет, що до нас приходять люди різного віку, з різними характерами, звичками, вподобаннями. Перш, ніж влаштовувати людину, необхідно з нею познайомитись. Отже, комплектуючи кімнати, треба враховувати і вік, і особисті якості людей. Краще, здається нам (і показує досвід), коли кімнати не комплектувати заново, а намагатися (коли це можливо) доукомплектовувати їх. У такій атмосфері «новачки» краще і швидше звикають до життя в гуртожитку, підкоряються правилам і традиціям, які існують у гуртожитку.

Труднощі і непорозуміння, що виникають, мусять розв'язуватися швидко, на місці, самими мешканцями і без всякої тяганини.

У нашій роботі не все, звичайно, вдається відразу; не все виходить гладко. Але труднощів не слід боятися. Складні питання треба розв'язувати не індивідуально, не самому, а разом з дирекцією, разом з мешканцями.

Головне — по-справжньому любити свою справу. Це допоможе перебороти будь-які труднощі, досягти бажаного.

К. ТАЛАНОВА,
комендант гуртожитку № 3

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

...що швидше всіх птахів літають стрижі. Швидкість їх польоту досягає 144 км на годину.

...що бджоли для того, щоб одержати кілограм меду, облітають коло десяти мільйонів квітів. Загальна довжина їх маршруту при цьому досягає десятків тисяч кілометрів.

...що слово **бойкот** походить від прізвища англійського капітана Джеймса Бойкотта — управляючого маєтками одного з лейдлордів, який не підкорився розпорядженням Земельної ліги. За це торгівці перестали продавати йому товари, ковалі підковувати коней. Непокірний управитель змушений був залишити округу, в якій він жив.

Перемога Земельної ліги над капітаном Бойкоттом дала їй в руки сильну зброю — припинення стосунків з особами, що не підкорилися її рішенням. Ім'я прізвище його стало назвою методу економічної і політичної боротьби.

Редактор І. КРУК

БФ 09046 Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друкарня КДПІ, Франка, 44. Зам. 546—1000.